

A TENGERPART

NAPILAP.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsekelt áron számít.

— Hivatalos hirdetések 6 hasábos peit sorja 40 fillér.

Szervezkedések.

Fiume, aug. 16.

Közeledik az ős, a politika évadja, s minden párt azon van, hogy megerősítse magát a bekövetkezendő harcok idejére. Mert minden oldalról erős kilátás van a küzdelemre. Amellett, hogy a magyar parlament összes erejét koncentrálni kellene tartanunk a kiegyezési tárgyalások alkalmára a pártok belső életében is oly mozgalmak vannak, hogy ez az erők egybevonását már jóelőre is kizárja s igen szomorú pespektívát nyit a parlament őszi működése elé, amelyben az összetartás a szorosán vett pártkérdések zátonyain fog kiszervezni, vagy — létre se jönni. Így a horvát konfliktus már előre macskakar-mait mutogatja, ha ugyan dícső kormányunk ebben a kérdésben is nem fog meghátrálni s Kossuthék nem járnak Canossát a horvát párttűtő politikusok nagy diadalmára . . . Ma már, szomorú dolog, nem is ez lenne a kormány és a koalíció legsúlyenteljesebb lépése. Ennél már alaposabban is kompromittáltak a koalíciót s mi több, a 48-as politikát, amelyet a mai függetlenségi párt félig-meddig lejáratott. De, szerencsére, a 67-es párt a riválisa, amely meg a legerősebb politikai legények vállain se tud már érvényesülni, annyira elvesztette a hitelét ország-világ előtt s hogy úgy tejezzük ki magunkat, a magyar törté-
ban már anakronizmussá is lett.

A mai parlamenti pártok között a horvátok, a nemzetiségiek pártja szervezkedik buzgóan s — a koalícióban levő reakciós néppárt, amelynek vezéremberei mindenkor ked-

vezően tudták fölhasználni a zavart arra, hogy maguknak tért hódítsanak az ország szívében. Egyszóval, minden olyan eleme a magyar képviselőháznak készülődik az őszi későbbeni politikai túsára, amely a magyar nemzeti egység, hatalom, alkotmány, s a néppárttól szólva, a liberális haladás ellensége. Legkevesebb lélekzetet vesz pedig a függetlenségi párt, amelynek ma aktív katonái Bécsnek aláztos szavazógépeivé váltak; a többiek pedig, akikben még nem hunyt el végkép a magyar eszményekért égő tűz, azok — ki vannak zárva a politikai cselekvések mezéjéről, vagy belátván maguk, hogy nincs rájuk szükség az elvteladás szolgai munkájában, önkényes száműzetésbe mentek s mint a dícső emlékü Cincinnátus, fogják az ökor szarvát, ügyet sem vetve arra, hogy ezalatt a koalíció önönmagát szarvazza föl ezeket a szarvakat pedig a fekete-sárga kamarilla tartja kezében.

A parlamenten kívül azonban mozgalmas élet táru előnk. A darabontok bécsi vezényszóra már egy sereg népboldogító jelszót hoztak forgalomba, amit megvalósítani első sorban ők nem akarnak. Ezeket ugyan nem lehet nagyon komolyan venni, de attól mégis tartani lehet, hogy a szocialisták, akik még nem juthattak be a parlamentbe, ebből politikai tőkét kovácsolnak és segítőársul csatlakoznak ismét Kristóffyhoz, akinek ők a gesztenyét kikaparják a parázsból. Maguk pedig jily módon sily fegyvertárrsal az országban vajmi kis sikert érven el, szintén egy politikai kudarczczal lehetnek gazdagabbak. Jól meg kell tehát gondolniok a nemzetközi szocialistáknak is, hogy

érdemes-e a Kristóffy-féle szélhámos politikának fegyverhordozó eszközül szolgálni, mert vesztetni ma mindenki veszhet, csupán a jól számító Kristóffy-figurák nem, akik már elvabankozták a politikai tisztességük utolsó porczikáját is.

A darabont-mozgalom mellett egy másik mozgalom is kezd járba kapni. Ezt Achim András, a parlamentből kiüldözött parasztpárti volt képviselő indította, aki az egész Alföld parasztságát akarja fegyverbe szólítani — bármi eszközök és segítőkarak árán is, a mai parlamentáris viszony és uralom ellenében. Ez a viszony ma csakugyan röstelleni való és káros hatású az ország politikai és gazdasági életére egyaránt s ezek azok a tünetek, amik az említett mozgalmak sikerét megszerezhetik.

Mindezen okok pedig kell, hogy arra serkentsék a függetlenségi képviselőket, valamint a 48-as eszmék nem képviselő híveit is, hogy azt a mozgalmat, amely politikai és ökonomiai boldogulásunkat volna hivatva megteremteni, ők maguk vegyék kezükbe s ne hagyják azt a politikai bravók és kalandorok hasznokat hajhászó kezében ellenünk fordítani. A képviselő uraktól ez már nem is annyira hazafias cselekedet, mint önvédelem volna, mert a darabontok győztes csapata előbb az ő testükön gázolna keresztül s csak aztán jutna be a magyar alkotmány templonába fekete-sárga misét tartani s áldozatot hozni, jó zsiros konczokért, az abszolút uralomnak. S vajjon a legelső, amit föláldoznának, nem a magyar állami függetlenség volna-e?

K. N.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

Egy malaczért.

Irta: Zygmut Zarnecki.

I.

Nesztike csodaszép jóságos leány volt, mint egy mesebeli tündér, de a mellett egyszerű falusi leány.

Joachim, a testvére, kegyelemkenyéren tartotta s ezért reggeltől estig kellett a testvére számára dolgoznia a földéken s otthon az udvarban.

Mikor napszámba ment a nemesi udvarba vagy a téglágetőbe, még akkor is negyven krajczárt a bátyjának adott s csak huszat tett félre magának korállira, füzőre és sárga csizmára. Hogyha férjhez megy, legyen legalább egy szerény kelengyéje.

Nesztike erényes leány volt, aki csak azt tudta volna szeretni, aki oltár elé vezet. Egyik kérője a másik után jött, de a bátyja, meg ennek a felesége egymásután kikoszarták, mert természetesen nem volt oly sietős, hogy a nekik dolgozó leány férjhez menjen.

II.

Egyszer alkonyattájban egy már idősebb ember jelent meg a konyhájukban. Szőrös, nagy szakállu, ránczos arczu, kopasz ember volt, kancsal szemekkel s egyik lábára sánta. De látszott a finom kabátján és fényes gombu

báronymellényén, hogy nagyvárosban élt. A szép ruhája daczára oly piszkos volt, hogy Nesztike megundorodott tőle.

Mivel vasárnap volt, testvére a sógoraszszonyáival együtt templomban volt, Nesztike egyedül maradt otthon.

— Honnan való?
— Lembergől.
— Hogy hívják?
— Éliásnak.
— Ismeri talán a bátyámat?
— Hogyne, épp hozzá jövök üzleti dologban.

— Miféleiben?
— Már régóta tartozik tiz forintommal. Mert husz esztendővel ezelőtt szakács voltam a nemesi udvarban. Most özvegy ember vagyok, két fiam katona.

S oly gyönyörűséggel legeltette kancsal szemeit a leányon, hogy az elpirult, mint a peaonia s zavarában lesütötte a szemét.

Mikor végre a bátyja hazaérkezett, Nesztike egyedül hagyta vele Éliást s kiment a lugasba, hol a jövőről, boldogságról, korállokról, egy szép fiatal legényről ábrándozott, aki majd oltárhoz vezet s akit nagyon, nagyon fog szeretni.

Nemsokára kijött Éliás is és távozóban megcsipte Nesztike arczát.

— Viszontlátásra kicsikém, — mondá s eltűnt.

III.

Legközelebbi vasárnap nagy sürgés-forgás volt a szerény házikóban.

Éliás kora reggel megerkezett egy levá-gott malaczczal, melyet azonnal a hűvös pinczébe tettek.

Azután jöttek a szomszédok kalácscsal, pálinkával s letelepedtek a megrakott asztal mellé.

Joachim behívta a hugát a szobáczkájából.

Alig hogy a szobába lépett az egyszerű ruhájú, de elragadó szépségű leány, a vendégek régi szokás szerint ráköszöntöttek s fenéig kiitták poharaikat.

Nesztike is kiitta a magáét, de szégyelle-
tében kötenyével takarta el az arczát.

Ekkor az öreg Éliás hirtelen fölugrott, a nyakába esett s meg akarta csókolni.

Nesztike azonban visszalökte.

— Hagyjon békében, nem szeretem az ilyen tréfát.

— Ohó, már az enyém vagy, kincsem. Mert ma üljük ez eljegyzésünket s a pap három hét múlva összead bennünket.

— Mit kotyog? — kiáltott fel a leány rémülten. — Mondd Joachim, igaz ez?

— Miért ne lenne igaz? — mondá a bátyja s újra ivott a vendégekkel.

— De ha nem akarok s nem egyezem bele!

— Akkor fizesd meg Éliásnak a malaczot, a pálinkát, a kalácsot, a tuvart, mindent.

— Meg ami még régóta jár nekem, — mondá Éliás.

— Mennyi az összesen? — kérdezte Nesztike remegő hangon.

LEGUJABB.

Táviratok és telefon-hírek.

A volt szabadelvűpárt szervezők.

Budapest, aug. 16. Képviselői körökben elterjedt hírek szerint Balatonfüreden **Dániel Ernő** báró és **Kautz Gyula**, a szabadelvűpárt volt tagjainak részvételével bizalmas tanácskozás volt, amelyen jórészt volt szabadelvűpárti képviselők vettek részt és kimondották, hogy a politikai viszonyoknál fogva *szükségesnek látják, hogy „Deák-párt” néven újra szervezkedjenek. A „Deák-párt” országos szervezését szeptemberben megindítják.*

A vasutas-javaslatok.

Budapest, aug. 16. Az ellenkező hírekkel szemben egy bécsi távirat azt jelenti, hogy a vasutasokra vonatkozó törvényjavaslatokat a király már szentesítette s a törvények a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fognak közétettni.

Az angol király elutazott Ischlből.

Ischl, aug. 16. **Edvárd** angol király ma délelőtt tíz órakor elutazott innen Marienbadba. A király ő felsége kikísérte az angol uralkodót a pályaudvarra, ahol a legszívélyesebben búcsúztak el egymástól és többször megcsókolták egymást. A pályaudvarra vivő utvonalon mentén a szakadó eső ellenére nagy sokaság gyűlt össze, amely a két uralkodót lelkesült ovációkban részesítette.

Magyar-román határkonfliktus.

Déva, aug. 16. Petrovo mellett a magyar-román határon a fűrészgyár munkásai hozzáfogtak egy erdőrészt kiirtásához. A románok, akik ezt az erdőrészt a magukénak vallják, noha az magyar területen van, rátámadtak a magyar munkásokra és rájuk lövöldöztek. Egy magyar munkás megsebesült és összeesett, mire a lövöldöző románok elmenekültek.

— Hm! több, mint száz forint!
— Ez még nem is eég, — mondá Elías. Nesztike kétségbeesetten kapott a homlokához.

— Honnan vegyek annyi pénzt, szegény árva létemre? — mondá a leány.

Azután bement a szobáskájába s előhozta keservesen megtakarított fillereit.

— Itt van, mindenemet odaadom. A többit is megfizetem az utolsó fillérig.

— Vagy megfizeted most az egészet, vagy a fe eségem lesz.

IV.

Nesztike hangos zokogással dőlt a fainak s selyemhaját tépte.

De hiába volt minden.

Mert a harmadik kihirdetés után a pap egész életére összekötötte az utálatos öreggel s Nesztike Elías felesége lett.

Az esküvő után Lembergbe mentek, hol reggeltől késő estig egyre dolgozik.

Mert Elías egész nap a korcsmában ül s oly semmirekellő naplepő, mint a fiait, akik mostohaanyjuknál csak akkor mutatkoznak, ha pénzt kérnek tőle. Mert kicsalják tőle a legutolsó garasát is, hogy azonnal elgyák a korcsmában.

Vastag könyvet lehetne írni erről a szerencsétlen balga asszonyról, ki akarata ellenére ment férjhez s akivel oly rosszul bánt a sors, csak azért, mert nem volt annyija, hogy egy malacot megfizethetett volna.

De mai napság ki törődik egy szerencsétlen egyszerű asszony sorsával és életfolyásával, aki egész életét azzal tölti, hogy soha sem magaért, hanem mindig csak másokért dolgozik!

Sikkasztó kezelő-százados.

Vukovár, aug. 16. **Kremser** Lajos kezelő-százados a katonai pénztár terhére nagyobb sikkasztást követett el és megakart szökni, de letartóztatták épp abban a pillanatban, amikor civilizáltan, leborotvált arccal vonatra ült, hogy Amerikába menjen.

Körözött orosz herceg.

Budapest, aug. 16. A budapesti orosz főkonzul megkeresésére a fővárosi rendőrség körözött levelet bocsátott ki **Roi** orosz herceg ellen, akit különböző bűncselekményekkel vádolnak és azt hiszik, hogy valamely vidéki városban rejtőzködik.

Eltiltott temetés.

Budapest, aug. 16. **Szalárdi** Imre budapesti bankhivatalnok a főváros közepén levő gödi nyaralóhelyen gyógyíthatatlan betegsége miatt agyonlőtte magát. Ma délelőtt akarták Gödön eltemetni, de a hatóság nem engedte meg, mert az öngyilkosságot nem jelentették be. A holttestet Budapestre szállítják boncolás végett s csak azután fogják itt eltemetni.

Veszett macskák garázdálkodása.

Déva, aug. 16. Vajdahunyadon a veszett ebek és macskák annyira elszaporodtak, hogy a lakosságot állandóan rettegésben tartják. Az utóbbi napokban a veszett macskák tizenhét embert martak meg, tegnap pedig a piacon nyolc embert mart össze egy veszett macska, amíg végre el tudták pusztítani. A hatóság elrendelte az összes kutyák és macskák kiirtását.

Vasuti szerencsétlenségek mindenfelé.

Az utóbbi időben nincs nap, hogy vagy idehaza, vagy a külföldön nagyobb vasuti szerencsétlenség ne történne. Ma egyszerre három helyről az országnak érkezett vasuti szerencsétlenség híre s egyik katasztrófa nagyon súlyos.

A szerencsétlenségekről a következő távirati jelentéseket kaptuk:

Kisiklás Csikszeredánál.

Csikszereda, aug. 16.

Csikszereda állomástól négy kilométernyire, Csikseső község alatt a Csikgyimesről déli 12 órakor induló 8801. számú személyvonat háromnegyed két órakor kisiklott. A mozdony lezuhant az öt méter magas töltésről s a mellette húzó sánczba furdott, magával rántva esésében a kalauzkocsit és két első-másodosztályú személykocsit, amelyek szilánkokká zúzódtak. Az ezeket követő egyik harmadosztályú kocsi a síneken keresztül fekküti, két harmadosztályú kocsi pedig kizökkent ugyan a sínekből, de épségben maradt. A szerencsétlenségnek nagyon sok utas esett áldozatul. **Berger** Károly Lajosné, **Berger** jogakadémiai tanár neje, aki a gyimesi kirándulásáról rokonaihoz utazott vissza, koponyarepedést szenvedett és azonnal meghalt. Életveszélyesen megsebesültek: **Pál** Tamás gépész, **Miklós** Sándor fűtő. Az utasok közül súlyosan megsebesültek: **Backer** Rudolf budapesti utazó, **Hirschner** Elza müncheni nevelőnő, **Dezberg** Jakabné és özv. **Ken** Abrahámné. Rájtuk kívül még tizenegy utas szenvedett kisebb-nagyobb sérüléseket. A szerencsétlenség színhelyére Csikszeredáról segélyvonatot indítottak; a maltyel jött **Kollonics** dr., hogy első segélyben részesítse a katasztrófa áldozatait. A súlyosan sebesülteket a segélyvonat — miután

az orvos bekötözte sebeiket — nyomban visszaszállította a csikszeredai állomásra, ahonnan hordágyakon bevitték őket a megyei kórházba. A kisiklás okát eddig meg hivatalosan nem állapították meg. A szerencsétlenség okát valószínűleg abban kell keresni, hogy a vonatot nem a rendes elsőosztályu, hanem egy próbaképpen tegnap beállított másodosztályu mozdony vitte, mely a gyors menetben a nagy kanyarultnál, éppen egy átereszt felett, kisiklott és magával rántotta a hat kocsiból álló vonatot mind a helyennegy utasával. A pályán a vágányok körülbelül kétszáz méter hosszúságban megrongálódtak, egészen leiszakadtak vagy elgörbültek. **László** Géza csikszeredai vizsgálóbíró azonnal kiszállott a helyszínre és vezeti a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség. A forgalom megakadt és három-négy napig csak átszállással közlekedhetnek az utasok.

Csikszereda, aug. 16.

A vasúti katasztrófa sokkal súlyosabb, mint eleinte vélték. Összesen harmincznégy utas sebesült meg, köztük tíz életveszélyesen. Öt embert haldokolva szállítottak a kórházba. **Geleji** Antal jegyző, aki a vonaton volt, a katasztrófánál átélte izgalmak következtében megőrült.

Összeütközés Raicsnál.

Bród, aug. 16.

Raics állomásnál egy tehervonat összeütközött egy személyvonattal. A személyvonat néhány kocsija összetört és több ember megsebesült. A tehervonatnak kilenc kocsija zúdult össze.

Összeütközés a zsolna—várnai vonalon.

Zsolna, aug. 16.

A zsolna—várnai vasútvonalon egy tehervonat és egy gyorsvonat összeütközött. Két kocsi megrongálódott, egy utas megsebesült.

KÜLÖNFÉLE.

— **A király születésnapja.** A király e hó 18-án, vasárnap tölti be életének hetvenhetedik évét. A születésnap alkalmából holnap, szombaton este fel nyolcz órakor a városi zenekar díszben, zeneszóval járja be a városi utcáit. Vasárnap délelőtt 10 órakor pedig a dómtemplomban ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyre a polgármester meghívta a konzuli kart, a hatóságokat és testületeket.

— **Szent István ünnepe.** Szent István ünnepét, mint az egész ország, úgy Fiume városa is megünnepli. Hetfőn este fel nyolcz órakor, az ünnep előestéjén, a városi zenekar a város főbb utcáit zeneszóval fogja bejárni. Kedden, e hó 20-án, az ünnepnapon, istentisztelet tartanak a dicső magyar apostoli király emlékére. Az ünnepnapon a kormányzósági, városi és egyéb középületeket fellobogózzák.

— **A japán hajóraj.** A magyar sajtó már hónapok óta ír a japán hajórajról, amely állítólag uti programjába Fiume városát is felvette, amelyet szintén meg akar látogatni. Minden egyes hírre következetesen megszületett a czáfolat, ami hogy honnan eredt, azt csak a hírlapi kacsák védőszentjei tudnák földeríteni. Mert hat a japán hajóraj, minden czáfolat ellenére, egyre közeleg Fiume felé, ugyanarra, hogy ha oroszok volnánk, azt irhatnók, hogy veszedelmesen közeleg. De nekünk ez a ritka vizit csak örömműre szolgál. A magyar ember szereti a hősokeket; a japán hadihajókkal ideérkező ferdeszemű, kis sárga emberek pedig mind egy szálig hősök, akik Európa legnagyobb nemzetén párothát el kegyetlenül a port szárazon és vizen. Most újabban azt jelentik, hogy a „Kitoze” és „Kasuba” japán hadihajók körülbelül e hónap végére érkeznek kikötőnkbe. A király rende-

tére a japán hadihajókat az egész magyar-osztrák flotta fogja átvizsgálni Ziegler elment-gernagygyal az élén. A japán hajók mindössze egy napig maradnak a fiúnei kikötőben.

— **A városi zenekar Grohovón** Augustus 20-án, Szent István király tisztejében a városi zenekar felután Grohovóra rándul s ott fog hangversenyezni.

— **A visszavonási díj megszüntetése a helyközi távbeszélő forgalomban.** A kereskedelemügyi miniszter a helyközi távbeszélő forgalomban a beszédelt díjaknak az ugynevezett visszavonási díj levonásával való visszafizetését úgy a belöldi, mint a magyar-osztrák forgalomban megszüntette. Erhez kepest ezenül csak a teljes díjak visszafizetésének van helye, még pedig akkor, ha a hívó fél műszaki vagy hivatalos kezelési hiba miatt nem kaphatott összeköttetést, vagy ha a bejelentett beszélgetést az összeköttetés létesítése előtt visszavonta, vagy a hívott fél a felhívásra nem felel. Az Ausztriával való távbeszélgetéseknél visszatérítésnek csak akkor van helye, ha a hívó fél a beszélgetést vissza vonja, mielőtt azt a hívó központ a hívott központnak jelezte vagy pedig időközben a távcsőt már bezárták.

— **Hamis pénz.** A pénzügyminiszter figyelmezteti a lakosságot, hogy az utóbbi időben nagy mennyiségű hamis egyforintos ezüstpénz terjedt el a tengerpartvidéken. A hamisítványok igen hüek, de ólomszürke színűkről meg lehet ismerni őket.

— **Anarchisták Triesztben.** Triesztből táviratozzák: Az elmúlt éjjel a városon kívül fekvő egyik korezmában husz anarchista volt együtt, amikor hirtelen megjelent a rendőrség. Őt anarchistát tartóztatták, a többi a helyiség elhagyására kényszerítették.

— **Kikötő-munkások kizárása.** Brüsszelből táviratozzák: Holnap vagy hetőn bekövetkezik Antwerpenben az összes kikötőbeli és dokkmunkások kizárása. Mivel zavargásoktól lenet tartani holnap a poigárőrség Antwerpenben összpontosítva van.

— **A világ tengerhajózása.** Akik a számokból olvasni tudnak, azoknak érdekes és nagyjelentőségű felvilágosítással szolgálhat az itt következő statisztika, amely hivatalos jelentések alapján számol be a világ kereskedő hajórajának legújabb változásairól. E szerint az összes hajók tonnaszáma a múlt év elején 2542 az év végen pedig 2640 millió volt. A gőzhajóké 17.80 millióról 18.93 millióra emelkedett; a vitorlásoké ellenben 7.62 millióról 7.55 millióra csökkent. Ezelőtt tíz évvel egyenlő volt a gőzök és vitorlások tonnaszáma; ma már felenyírel is kevesebb a vitorlásoké. Japánország kereskedelmi flottája 12.5 százalék gyarapodást mutat, a németeké 11.4, az orosz 7.2, az olasz 7.1, a norvég 6.9, a svéd és hollandi 5.5, az angol 4.8 százalékot. A magyar és osztrák kereskedelmi flotta gyarapodása említésre sem méltó, az Egyesült Államoké nem szaporodott, ellenben a spanyol kereskedelmi tengerészet teljesítő képessége 2.9 százalékkal csökkent.

— **Háborog az Aetna.** Az Aetna egy idő óta nagy lavatömegűket vet ki s krátere körül hatalmas repedések képződtek. Éjszaka a kráterből tüzeső-át látni kicsapni.

KÖZGAZDASÁG.

— **A Magyar Általános Hitelbank** 1907. jun. 30-ra lezárt felelvi mérlege 3,930,394 K. nyereséggel, illetőleg, ha a múlt évről áthozott 409,892 K-t levonásba hozzuk, 3,520,502 K tiszta nyereséggel zárul. Az idei eredmény a tavalyival szemben 810,934 K-val, a nyereségátvétel különbözete tekintetbe véve, 737,199 K-val kedvezőbb. A többlet főképp olyan ered, hogy a lefolyt félévben a Hitelbank alaptőkéjét 40,000 darab új részvény kibocsátása által 10,000,000 K-val (60,000,000 K-ra) emelte. A félpenz beszámításával kerék összegben mintegy 28,000,000 K folyt be, mely összeg márczius és április hónapok folyamán került be fizetésre. Ha e tőkét az első félévben 5%-kal kamatoztatjuk, úgy a kijutott össznyereség mintegy 110,000 K-val magasabb eredményt tüntet fel. A zárszamadásban a társasüzetekből származó eredmények, amennyiben azok június 30-án el voltak számolva, befigyaltatnak. Az elért nyereség majdnem kizárólag a folyóüzletből ered és az idei többlet is legelső sorban a kamat, jutalék és ércváltók számláján mutatkozik. A konzorziális üzletek a lefolyt félév nyereségehez csak szerény mértékben járultak hozzá. A kiadásoknál a tiszti fizetések és költségek circa 127,000 K emelkedést tüntetnek fel, ami a folyóüzlet fejlődésével és a fiókok kiterjedésével összefüggőleg alkalmazott új tisztviselők fizetésében, valamint az alkalmazottak fizetésében leli természetes magyarázatát. Az intezeti saját tőkének circa 28,000,000 K-nyi szaporulatán kívül a banknál elhelyezett idegentőkék ca 17,000,000 K-val ca 195,000,000 K-ra, a tőreza 22,000,000 K-val 117,000,000 K-ra emelkedtek. Az 1907. június 30-án még fennálló és el nem számolt konzorziális üzletek a következők: az 1906. évi 4%-os osztrák állami járadék, a Magyar jelzálog-hitelbank sorsjegy-szindikátus, a Közlajtnomító st., az Actiengesellschaft für Naphtalindustrie, a Danubius hajó- és gépgyar st., a Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára, az Urikány-Zsilvölgyi magyar közszénbánya st., a Società per lo Sviluppo delle Imprese Elettriche in Italia, a Hungaria egyesült gőzmalomok st., a Fatermelő st., a Mezőgazdasági ipar st., az Országos raktárházak st., a Magnezit-ipar st., a Kartonnyomó-ipar és textilkereskedelmi st. Fürst Jakob és fia, a Ganz-féle villamosság st., a Beocsi cementsgyári unio st., a Magyar pamuipar st., az Oesterr. Berg- und Hüttenwerks A.G., a Duna menti köszénbánya st., a Pannónia kender- és lenipar st., továbbá néhány helyi érdekű vasut és egyéb kisebb társasüzetek, valamint több szindikátusi részesedés külföldi üzletbaratokkal együtt kötött társasüzetekben. A bevételek és kiadások az utolsó negy év azonos időszakában a következők voltak:

Bevétel	1904:	1905:	1906:	1907:
	3.012,264;	3.786,780;	4.290,985;	5.290.318
Kiadás:	805,921;	970,422;	1.171.525;	1.359.923
Az első fél év tiszta jövedelme:	2.206,343	2.816,358	3.119,460	3.930.394.

— **Budapesti műszaki részvénytársaság.** A Kuschnitzky és Grünhut és a Pick és Winterstein budapesti műszaki cégek között, a «Vállalkozók és Iparosok Lapja» jelentése szerint, tárgyalások folynak a két cég egyesítése iránt. A két cég egyileg megállapodott abban, hogy üzleteiket a fenti céggel részvénytársasággá egyesítik. Az alaptőke nagysága és a mostani telepek fenntartása, valamint a többi részletkérdések tekintetében az őszszel újra felveendő tárgyalásokon fognak megállapodni.

podat. Ez ében mindkét cég megújult számolára fogja mérleget lezárni és a részvénytársaság 1908. január havában fog megalakulni. Az egyesülő cégek bécsi telepeire a fuzió nem terjed ki. A részvénytársaság igazgatói a két cég mostani beltartói: *Abonyi Artur* és *Schönfeld Zsigmond* vannak kizemelve.

Főszerkesztő:
Szemerjai Kovács Zoltán.
Felelős szerkesztő:
Murai Jenő.
Kiadótulajdonos:
«Unio» könyvnyomdai műintézet.

CIGALE tengeri fürdő
LUSSINPICCOLO mellett.
PROSPEKTUS KIVÁNATRA.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után
4 1/2 % netto kamatot
törít meg mátol kezdve feleinek.
A járadékadót a bank önmaga viseli.

A fiumei vasutas fogyasztási szövetkezet folyó évi szeptember hó 1-re állandó alkalmazottul egy mérlegképes könyvelőt keres.

Ajánlatok a fogyasztási szövetkezet igazgatóságához folyó hó 25-ig nyújtandók be.

Hivatalnoknő
részere kerestetik lakás teljes ellátással jobb családnál. Ajánlatok kéretnek «Rögtön» jelige alatt a kiadóba.

A FIUMEI Néptakarékpénztár
(Pučka Štedionica)
FIUME, Via Riva I. sz. - Alapítottatott 1873.
Takarékbetétek elfogadása és visszafizetése előzetes felmondás nélkül; különleges esetekben az alapszabályok 39 §-ának alkalmazásával.
Folyószámla letétek és hitelnuyjtások.
Előlegek értékpapirokra, árukra s más értékekre.
Váltóleszámitolás 3 esetleg két jó aláírásra 3 hónapig terjedő időre.
Jelzálogkölesönök ingatlanokra az érték feleig.
Az Igazgatóság

Egyedüli magyar konyha Fiumében
„MAGYAR VENDÉGLŐ”
Szapáry rakpart
az Adria-palota mellett.
Vendégszobák clossé árban.

Reggelizés előtt fél pohár Igmándi keserűvíz az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Schmidthauer-féle radio-activ
Hathatós óvszer a belső betegségek elterjedésének meggátolására, úgyszintén kiváló gyógyhatású gyomor-, bél- és vérébajokban, továbbá **elkövéréds, szívelhajasodás és azazal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdeganat, cukorbetegség, aranyér, esúz- és köszvényénel, verbóségnél s egyéb belszervezei bajokban.** — Főszéküldés a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerésznel **Komáromban.** Fapható minden jobb gyógyszerár és fűszerüzletben, **Fiumében Heim F.-nél,** kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. — Össze nem tévesztendő más Igmándi keserűvizekkel.

„Progresso“ Szoba és czimerfestő vállalat.

Cinematograf (Mozgófényképek)
ANDRÁSSY UTCZA 1. SZ.

Kétszer hetenkint
új műsor

Hétköznapokon d. u. 5—10-ig.

Vasárnapokon d. e. 10—1-ig és
d. u. 1/2—11-ig.

Állandó előadások.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Via del Pino 9. szám alatt czimer-, szobafestő és mázoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és díszletfestést, mázolókat a legegyszerűbb kivitelű a leggazdagabbig.

Fa-, bádóg-, vászon- és üveg-czímablák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mély tisztelettel
Kurz Frigyes és tsa
Via del Pino 9. szám.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle angol különlegességi gyátmányok.

Rákóczi vendéglő

Az új kivándorlási palotával szemben.

Valódi magyar konyha.

Ebéd és vacsora 20 forint.
Kényelmes hely társas-kuglizók részére. Gyönyörű kerthelyiség.

Tisztelettel
Gulyás László, vendéglős.

Crnkovič

szálloda, pensio és kávéház
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 percznyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvosi kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok, valamint Münchener és Pilsener sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas és kellemes hely.

Olcsó árak. — Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: Crnkovič József.

A NEWYORK VÁROSÁHOZ címzett

áruházban (Andrássy-utca, Casa Rotonda)

kaphatók a legdivatosabb női gyapjuszövetek,

BATTISZTOK, ZEFIROK, VÁSZNAK,

kész uri, női és gyermekruhák és mindennemű fehérnemű.

Megtételezés vásárlási kényeszer nélkül.

Teljes jótállás az áruk kitünő minőségeért.

VERSENYEN KIVÜLI OLCSÓ ÁRAK.

Minél számosabb látogatást kér

a **Newyork-Áruház** tulajdonosa

Andrássy-utca (Rotonda-ház), a Rosenthal-féle játékszerüzlet mellett.

Pečine fürdő és vendéglő Susák.

A legjobb és legkellemesebb üdülő és kiránduló hely.

Nyáron hűs, tiszta és pormentes levegő és a tengeri fürdőhöz 120 kabin. Hideg és meleg étkek. Hazai és külföldi borok, valamint a híres Budwesi sör. Gyalog 15, társaskocsival 10 percz alatt elérhető. A társaskocsi minden félórán indul az Adamich-térről.

Nyáron katonazenekar és egyéb hangversenyek.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Funke Lajos,
vendéglős.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

gyógyszertára

— a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelésre azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizsek, toalettcikkek és szépitőszerek, stb. stb.

Csizmás Demeter

fiumei első magyar fodrász

VIA ADAMICH 2., az Európa szállodával szemben készít mindennemű hajmunkát jutányos áron, úgy mint parókát, hajfonatot és mindenféle hajdíszet.

Bel- és külföldi illatszerek, a legjobb hajhullás és korpaképződés elleni szerek kaphatók.

Elsőrangú divatszabászat Himmel Ferdinánd Fiume

Via Adria 1. sz. Zmales-ház.

Készít:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat.

Mérsékelt árak. — Xifogástalan szabás.

Használt és új Zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyátmányú új- és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Kisasszony

magyar, olaszul is beszél irodában helyet keres.
Czím a kiadóhivatalban.

Jó forgalmu vendéglő

tágas kuglizóval szabad kézből azonnal eladó.
Czím: Gulyás László «Rákóczy» vendéglője
Via Volosca, az új kivándorlási szállóval szemben.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának (Gyár Budapest-Kőbánya).

— fiumei főraktára. —

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládában.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione“-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — A „Salamon“-féle czukrárszda, tulajdonos: Bardola V.

Mindenkor friss csapolás

a Bonavia szállóban, tulajdonosa: Scala Ferdinánd; a Sorko-féle vendéglőben, a községi takarékpénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10. és a New-York kávéházban, Corsia Deák.

Főképviselet: **Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.**

Nyomatott az „Unio“-könyvnyomdában Fiume, (Adria palota, Riva Szápary).